

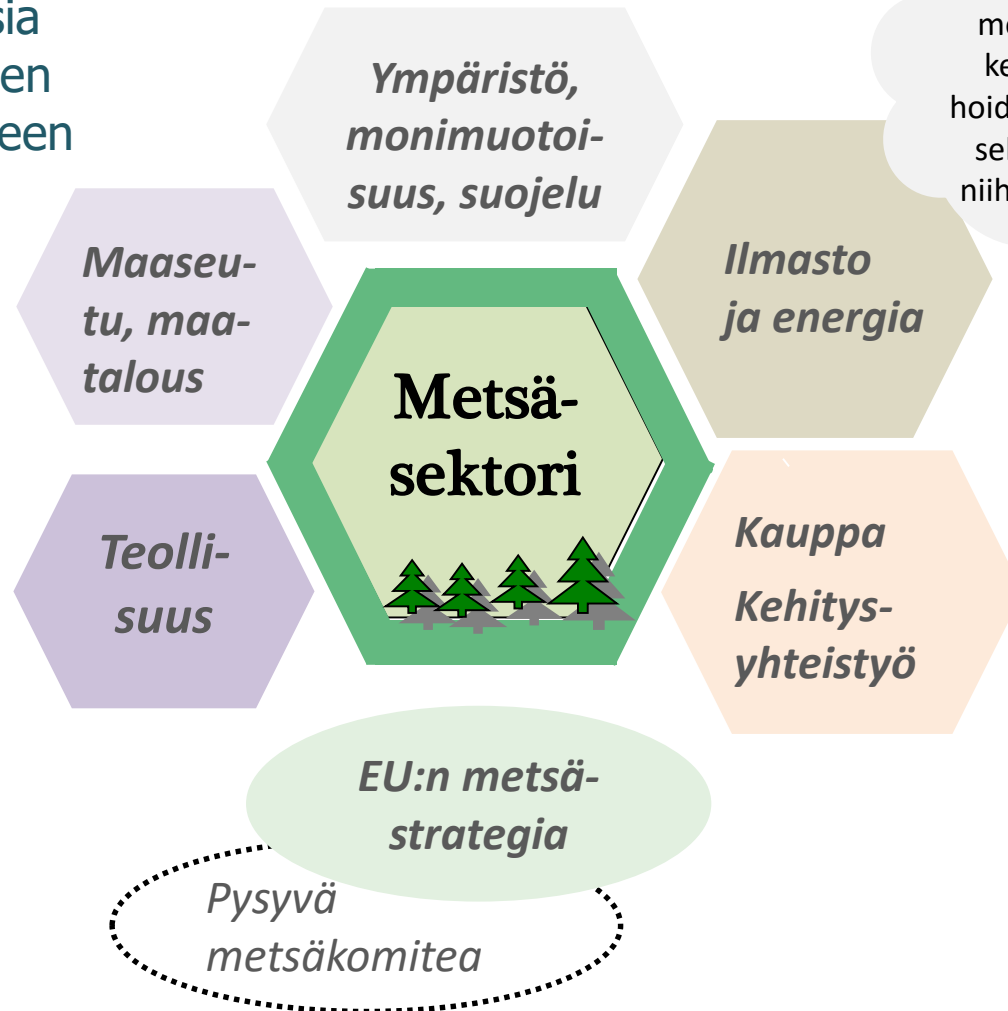
Miten EU:n metsä- ja bioenergialinjaukset
vaikuttavat Suomen metsäsektoriin?
Miten Suomi vaikuttaa EU:ssa?

Kaisa Pirkola, MMM

Päätäjien metsäakatemia 30.8.2017, Majvik

Metsäsektoriin vaikuttavia EU:n politiikkoja

- EU:lla ei ole yhteistä metsäpolitiikkaa
- Silti on lukuisia metsätalouteen ja –teollisuuteen vaikuttavia EU-säädöksiä

2000-luvulla:
metsäkadon pysäyttäminen,
ilmastonmuutoksen hillintä,
monimuotoisuuden suojelu,
kestävyyden käsite metsien
hoidossa ja käytössä, bioenergia
sekä laittomien hakkuiden ja
niihin liittyvän kaupan torjunta

EU-ennakkovaikuttamisesta käytännön metsätalouteen Suomessa

- EU-ennakkovaikuttamisesta varsinaiseen lainsäädäntöesitykseen ja etenkin käytännön metsätalouteen saattaa kulua vuosia

Kansallinen
täytäntöönpano;
Laki tai asetus

Lopullisen direktiivin
julkaiseminen

Käsittely **neuvostossa ja**
parlamentissa

Direktiiviehdotuksen valmistelu ja
julkaiseminen; **komissio**

Ennakkovaikuttamista strategia-
linjausten ja huhujen pohjalta

2009

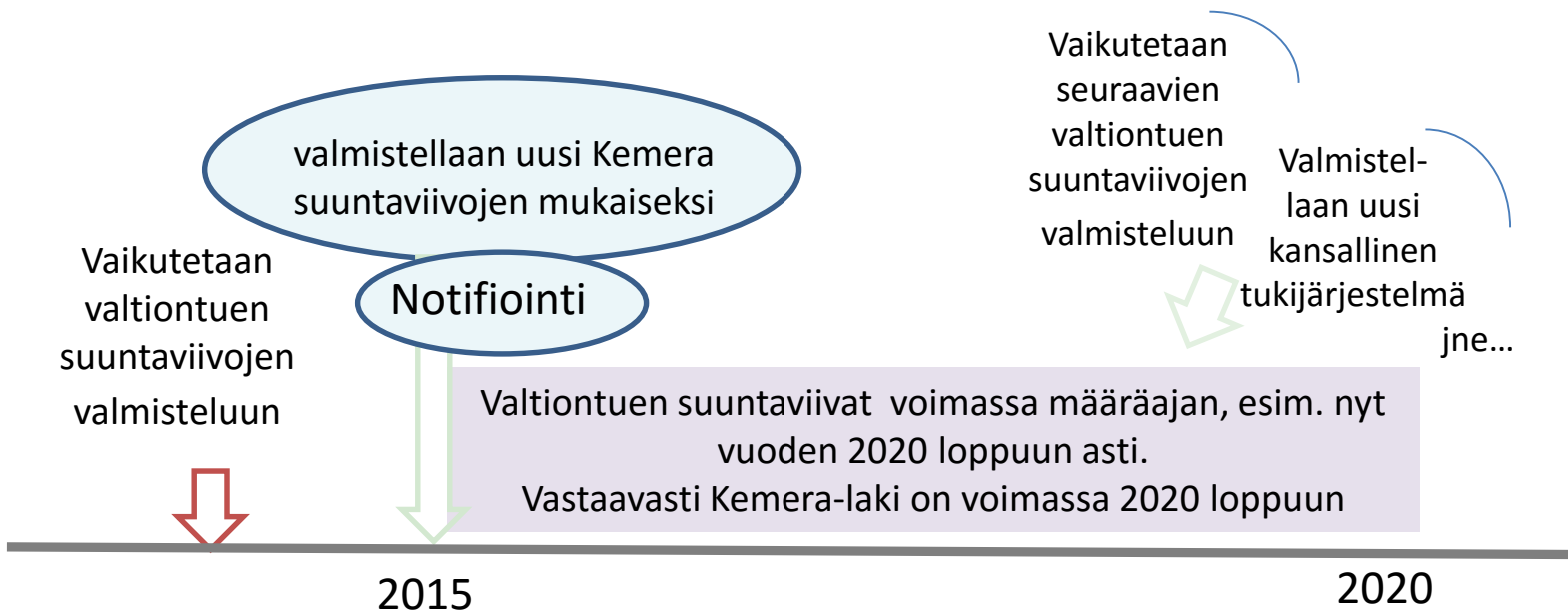
2016

2021

Aikatauluesimerkki: Kestävyysskriteerit sähkön ja lämmön tuotannossa käytettäville kiinteille metsäbiomassoille osana II uusiutuvan energian direktiiviä (nk. RES II -direktiivi)

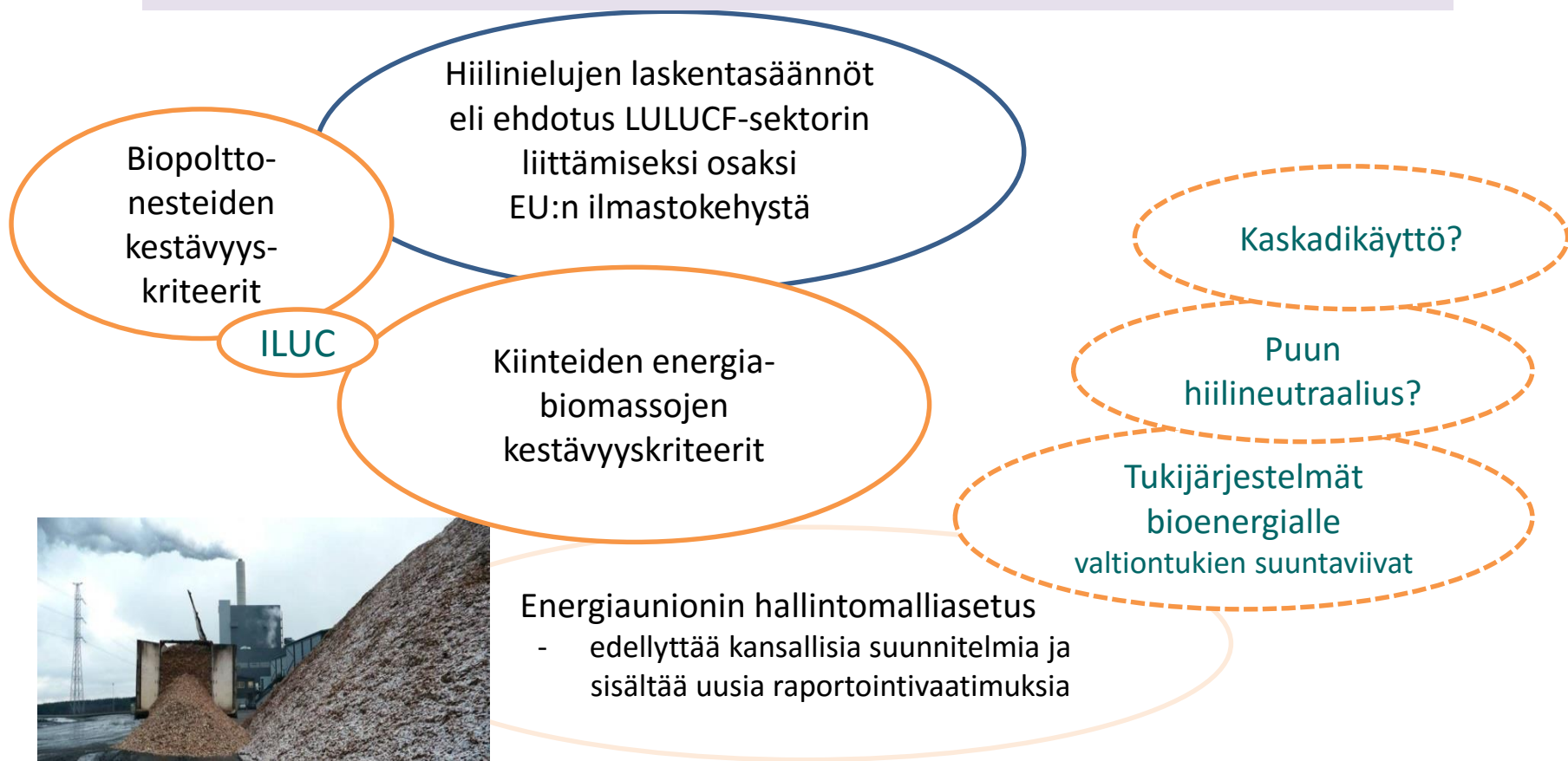
Case 1: Kansalliset tukijärjestelmät

- Kansalliset tukijärjestelmät on hyväksyttävä eli komissiossa, esimerkkinä metsätalouden kansallinen tukijärjestelmä eli KEMERA (kestävän metsätalouden rahoituslaki)
- Valtiontuen suuntaviivat rajaavat millaista metsänhoitoa eli mitä työlajeja tai asioita voimme Suomessa tukea
- Riskinä katkokset tukijärjestelmissä

Case 2: Metsien ja metsätalouden näkökulmasta ajankohtaisia EU:n energia- ja ilmastolinjauksia

EU:n ilmasto ja energiatavoitteet vuoteen 2030 asti

Case 2a: Komission esitys biomassan kestävyyskriteereiksi

- Komissio julkaisi marraskuussa 2016 nk. talvipaketin, jossa mukana esitys uudeksi uusiutuvan energian direktiiviksi - tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alusta
- Direktiivi luo kestävyyskriteerit myös kiinteille biomassoille joita käytetään sähkön ja lämmön tuotannossa
  - Vain kestävästä biomassasta tuotetun sähkön, lämmön ja liikenteen biopolttoaineiden käyttöä saa tukea
  - Vain kriteerit täyttävä bioenergia on laskennallisesti nollapäästöistä EU:n päästökaupassa ja päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla ja sen saa laskea kansalliseen uusiutuvan kiintiöön
- Suomen vaikuttamistavoite: Energiaksi päätyvälle puulle **ei** pidä olla eri kestävyyskriteereitä kuin esim. sahatavaraksi, selluksi tai paperiksi päätyvälle puulle. Hallinnollisen taakan minimointi
  - Metsäbiomassojen osalta Suomi pitää hyvänä komission esittämää lähestymistapaa, jossa metsäbiomassan tuotannon kestävyyttä tarkasteltaisiin maatasolla käyttäen olemassa olevia instrumentteja (kansallinen metsä- ja ympäristölainsäädäntö, metsien inventoinnit jne)

Case 2b: Komission esitys metsien hiilitaseen laskemiseksi

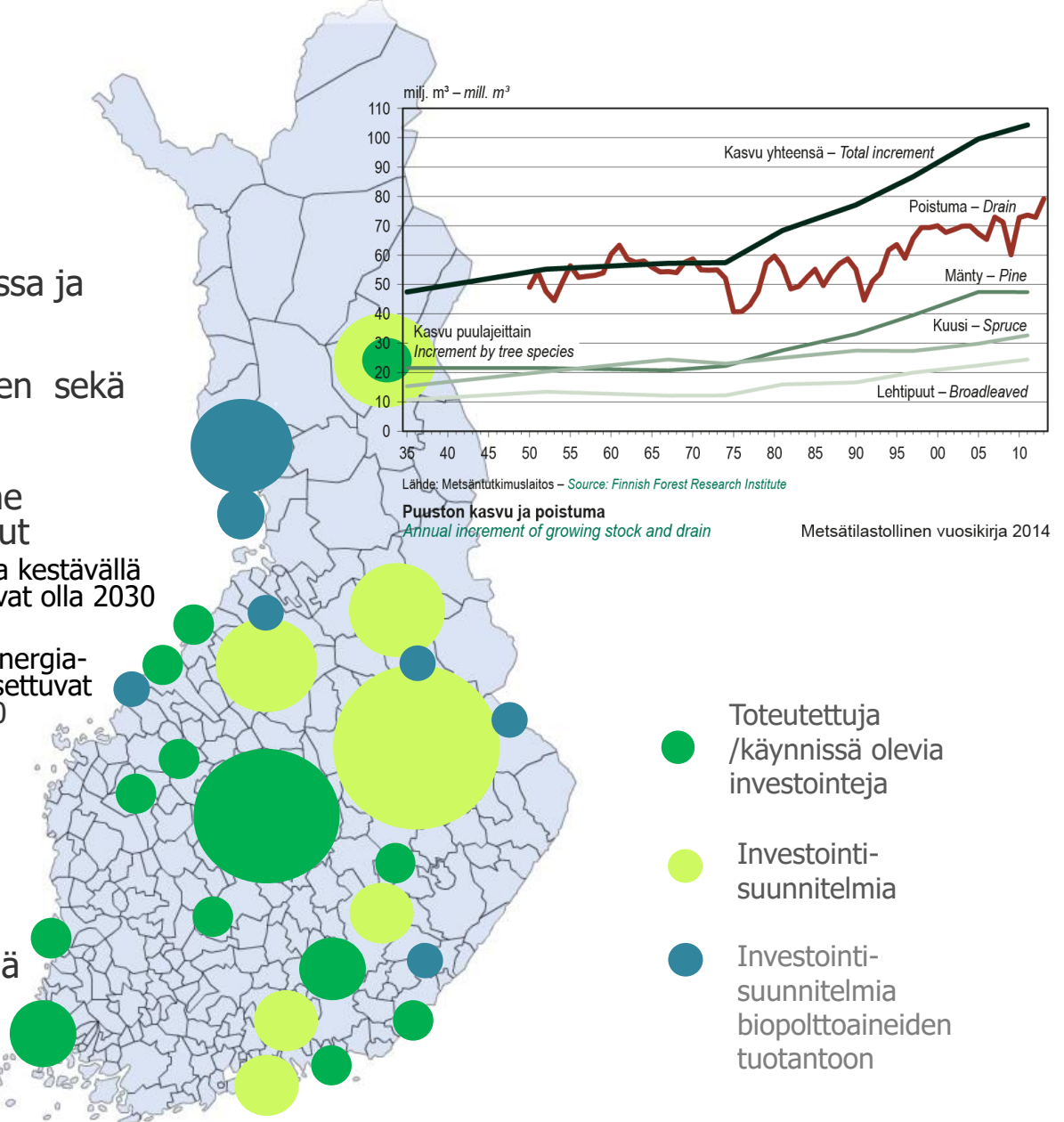
- Komissio julkaisi kesällä 2016 nk. LULUCF-asetuksen jolla maankäyttösektori integroidaan EU:n 2030 ilmasto- ja energiatavoitteisiin
- Suomelle esityksessä tärkeintä metsien hiilinielujen koskevat laskentasäännöt
- Suomen vaikuttamistavoite: Laskentasääntöjen reiluus ja nk. vertailutason asettaminen
  - Tavoitteena on, että laskentasäännöt heijastelisivat todellisia nieluja ja päästöjä
- Ajatuksia Suomen vaikuttamisen taustalla:
  - Onko biomassan lisääntyvä käyttö järkevää ilmastopolitiikkaa? -> Kyllä! Väliaikaisesti alhaisempi "nielu" ei ole "päästö" -> Hiilivarasto kasvaa
  - Kuinka toteutetaan Pariisin sopimusta? -> Tavoitteena nielujen ja päästöjen tasapaino 2050 alkaen. Korvataan uusiutumattomia materiaaleja ja fossiilista energiaa, ylläpidetään hiilen sitomista ja vahvistetaan hiilivarastoja

Metsien hiilinielu tarkoittaa metsiin vuosittain sitoutuneen ja siitä poistuneen hiilimäärän erotusta

Suomen metsien hiilinielu on 1990–2012 vaihdellut 22–50 milj. tonnin välillä hiilidioksidiekvivalenteina .
Tämä vastaa 30–60 % Suomen kokonaispäästöistä

Johtopäätöksiä

- Useissa kansallisissa strategioissa ja hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi puun käytön monipuolistaminen ja lisääminen sekä jalostusarvon kasvattaminen
- Metsiemme kasvu ja ikärakenne mahdollistavat kasvavat hakkuut
  - Puuntuotannollisesti suurimmalla kestäväällä tasolla runkopuun hakkuut voisivat olla 2030 tasolla 89 milj. m³/v
  - Kansallisen metsästrategian ja energia- ja ilmastostrategian laskelmat asettuvat tasolle 79 - 80 milj. m³/v v.2030
- Uusia puuraaka-aineeseen perustuvia investointeja on käynnissä ja suunnitteilla
- EU-vaikuttamisessa keskeistä: turvata mahdollisuus hyödyntää jatkossakin kestävästi metsävarojamme
  - hiilinielujen laskentasäännöt
  - biomassan kestävyyskriteerit
  - nk. kaskadikäyttöperiaate
  - valtiontuen suuntaviivat

Useiden viimeaikaisten lakimuutostemme taustalta löytyvät EU:n vaatimukset

Metsähoitoyhdistys-
lain muutos
2014-2015

Metsälain
muutokset
1.1.2014

Pienpuun
energiatuki

Tapion
yhtiöittäminen
1.1.2015

Metsähallitus-
laki
15.4.2016

Metsäkeskuslain
muuttaminen
1.1.2012, 1.1.2015 ja
1.1.2017

KEMERA
23.1.2015 ja
2016

Luonnonvara-
keskus 1.1.2015

Metsätuholaki
1.1.2014

Metsälainsäädännön toteutettu
kokonaisuudistus

Otso-metsäpalvelut
yhtiöittäminen
1.1.2017

Laki FLEGT-lupa-
järjestelmästä
1.1.2015

Laki puutavaran ja
puutuotteiden
markkinoille
saattamisesta 1.1.2014

Puutavaran-
mittauslaki
1.1.2014

Kiitos!

kaisa.pirkola@mmm.fi